

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПРОБЛЕМИ ПЕРЕРОБКИ ВТОРИННИХ РЕСУРСІВ У КОНТЕКСТІ ЕКОБЕЗПЕЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Кривенко С.В., к.е.н., доц.

*Полтавський інститут бізнесу Міжнародного науково-технічного
університету імені академіка Ю. Бугая (м. Полтава, Україна)*

Організація ефективної переробки відходів виробництва і споживання є одним з важливих напрямків комплексної системи вторинного ресурсовикористання.

У високорозвинених промислових країнах Європи і Америки накопичено багатий досвід поступового переходу від захоронення відходів виробництва та споживання на звалищах до використання більшої частини відходів як вторинної сировини та паливно-енергетичних ресурсів.

У завдання держави входить активізація інноваційної діяльності в різних сферах, в тому числі і в галузі переробки відходів виробництва та споживання, а також вилучення користі з вторинних ресурсів шляхом:

- формування відповідної законодавчої бази на державному та регіональному рівні;
- використання економічних стимулів для впровадження нових технологій переробки відходів виробництва і споживання, для модернізації сміттєпереробних виробництв;
- заохочення підприємств, що використовують у виробничому процесі вторинну сировину та продукти вторинної переробки;
- залучення в сферу вторинної переробки приватного бізнесу, який відрізняється більшою гнучкістю і мобільністю щодо впровадження нових технологій;
- фінансування наукових розробок у сфері переробки відходів виробництва і споживання, а також використання продуктів вторинної переробки як шляхом виділення бюджетних коштів, так і надання сприяння в залученні приватних інвестицій;
- створення в країні (регіоні) постійно оновлюваного інформаційного банку даних технологій переробки відходів.

На жаль, в Україні поки державне регулювання інноваційних процесів у сфері переробки відходів виробництва і споживання недостатньо розвинене. Існують окремі законодавчі акти, які зачіпають ці питання, але вони носять формальний характер і їх застосування на практиці не дало очікуваних результатів. Це ще раз доводить необхідність комплексного підходу до вирішення даної проблеми. Тільки прийняття законодавчих актів, що носять директивний характер, не призводить до активізації процесів переробки відходів. Необхідно розробити і реально використовувати економічні стимули,

надавати фінансову підтримку тим, хто розробляє та впроваджує нові інноваційні технології переробки відходів виробництва та споживання.

Практика показує, що вирішення проблеми збору та переробки відходів виробництва і споживання тільки за рахунок позабюджетних джерел фінансування неможливо. Для створення виробничої бази системи централізованого збору і попередньої обробки відходів виробництва та споживання необхідно залучення коштів державного бюджету.

При наявності різноманіття варіантів організаційних і технологічних рішень переробки відходів виробництва і споживання особливо важливим стає вибір й обґрунтування ефективної системи управління інноваційними технологіями переробки відходів виробництва і споживання в країні в цілому та регіонів зокрема.

Одним з найважливіших напрямків вдосконалення системи управління у сфері поводження з відходами виробництва і споживання є створення в країні (регіоні) постійно оновлюваного інформаційного банку даних технологій переробки відходів і використання продуктів вторинної переробки. Разом з тим при Банку даних повинен бути організований електронний форум з обговорення достоїнств і недоліків тих чи інших технологій. Результати обговорень на форумі будуть корисні як користувачам технологій, так і організаторам Банку даних, що забезпечує реалізацію принципу "зворотного зв'язку".

Наявність єдиного інформаційного Банку даних технологій переробки відходів виробництва та споживання, а також використання продуктів вторинної переробки повинно бути поєднане з процесом отримання розробниками нових технологій, патентів, що захищають авторські права. Одним з можливих варіантів інформаційного забезпечення активізації інноваційної діяльності в сфері переробки відходів виробництва і споживання може стати організація електронної біржі відходів.

Таким чином, активізація інноваційної діяльності в сфері переробки відходів виробництва і споживання ефективно впливає не тільки на підвищення економічного потенціалу сміттєпереробної галузі, але й інших галузей. Проблема активізації цього процесу може бути вирішена за відповідної підтримки територіальних органів управління та налагодженні інформаційної забезпеченості процесу розробки та впровадження нових технологій переробки відходів виробництва і споживання. Одним з основних етапів вирішення даної проблеми є вибір найбільш прийнятної варіанту для даних територіальних умов організації системи переробки відходів, що утворюються.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 1. – С. 144-146.